

izbaja vsaki terek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

TELEFON št. 201.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od čveterostolpne petiti vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

Status quo na Balkanu?

Kakor gre glas po našem in tujem časopisju in kakor kažejo vsa znamenja za nas balkansko vprašanje sploh ne bo nikoli rešeno. Hude praske smo doživeli pri naši trgovini, hude udarce je dobila naša diplomacija, a vendar se vedno silimo v ogenj. Čudne nazore imajo nekateri gospodje, ki se bero kot kake bajke. Tako čitamo te dni v nekem sicer resnem listu prav čudno trditev, da je bila našabalkanska politika prav izborna in da smo lahko prav zadovoljni s končnim uspehom, posebno kar se tiče gospodarske strani. Nam se zdi naravnost neverjetno kaj takega, a zdi se, da je to misel gotovih krogov, ki bi zdaj morda bili zadovoljni, da bi Avstrija proti Srbiji zopet nastopila enako kot zadnjice to je, da bi mi zopet plačali na milijone in milijone in bi se nam ves svet smejal. Kaj takega se pač ne sme več zgoditi, četudi to nekateri diplomatski krogi že poskušajo, ker delajo razne proteste in utoke radi te nesrečne Albanije. Seveda, če kdo misli, da smo imeli dosedaj dobiček od te gonje, potem mu ni zameriti, da zopet silijo v ta popirnat ogenj, a pametno to absolutno ni.

Posebno ena točka te zadeve daje misliti, da so namreč mažarski magnatje jako zadovoljni, da Avstrija protestira v Srbiji radi zasedenja albanskih mej. To mažarsko veselje ne pomeni prav gotovo nič dobrega, kajti kedar se Mažar kake avstrijske zadeve veseli, potem je že zavožena in pogrešena. Mažarom ni prav nič mar za skupno avstrijsko idejo, ampak le za svojo ogrsko polovico. Oni prav radi vidijo, da se mi še kie blamiramo, ker to je le voda na njih separatistični mlin. Zato ravno nam njih radost in veselje prav nič ne ugaja, ker oni se veselijo le naših neuspehov.

Dalje bi bil omeniti način, kako je naš poslanik izročil Srbiji oni protest. Celo nemški listi povdarjajo, da je bila oblika te demarše preostrta, prerobustna. Čemu nastopimo takoj z velikimi topi, da nam potem sploh nič ne ostane. Takoj prvi hip izrabimo vsa diplomatska sredstva, potem ne ostane drugega kot da mobiliziramo in napovemo vojsko: v dveh skokih ultima ratio. To pač gre nekoliko prehitro, tega ne dela nobena druga država in zato tudi dosežejo vspehe, mi pa navadno nič.

V poštev pride sedaj tudi važna točka o naših zaveznikih. V prvi vrsti pride tu v poštev Italija, Nemčija je bolj za ozadje. Ako človek čita naše dunajske liste, potem dobi vtis, kot da je pravzaprav Italija nastopila proti Srbiji, mi da le pomagamo. Povsod čitamo namreč, da je Italija vedno nam zvesto ob strani, da tudi ona energično zahteva, da Srbija zapusti tistih par albanskih skal. Kar se tiče Rusije, Anglije in Francije zatrjuje nemško dunajsko časopisje, da sicer te države niso nastopile aktivno proti Srbiji, a na njih solidarnost se lahko vedno zanašamo. Poglejmo pa sedaj, kako pišejo te dni laški listi v Italiji. »Tribuna« v Rimu in »Corriere della sera« v Milanu, ki sta najmerodajnejša lista pripovedujeta, da je Avstrija vložila v Srbiji prav energičen, oster protest, laška vlada pa je le prijateljsko svetovala srbski vladi. Tu se vidi velikansko

Razum tega se ruska, angleška in francoska vlada ne brigajo za to novo atencio niti od daleč.

Ako bi hoteli govoriti o urednosti teh albanskih pečin, za katere se gre, bi se morali ponavljati. O ničnosti albanskih tal smo že obširno govorili. Nekaj drugega pa je, kar naj še omenimo. Čudno se nam zdi, da bi se morali mi prav za vsako albansko figo pričakati z državami, ki bi bile lahko naše zaveznice. Kakor je videti, smosimi naložili to breme na hrbet za večne čase in na balkanu bo za nas vedno status quo. Prej smo protežirali Turka, sedaj pa Albanca, prej smo se žrtvovali za turške, sedaj za albanske hajduke. To naše samaritanstvo postaja že nadležno za prave državljane, kajti tja dole ne gredo le simpatije, ampak tudi svetle krone. Skupna misel v tej zadevi bi bila od naše strani, da je edino pametno da Albanijo prepustimo svetj usodi. Če se vtegne ubraniti naj se ubrani, če pa si jo napadalec razdelijo, bo to za nas še vedno ceneje kot to nesmiselno pokroviteljstvo na škodo cele države.

Vendar enkrat!

Po dolgem času so se oglašili tudi nekateri nemški glasovi proti znanim napadom, ki jih je napisal, kakor smo že mi poročali, laški časnikar Barzini v milanskem listu »Corriere della sera«. Sploh je bilo v zadnjih tednih dobiti po italijanskih listih dovolj gradiva v tem oziru in le čuditi se moramo, da smo čitali le par nemških člankov, ki so nastopili proti tem neosnovanim in šuntarskim člankom. Skoro ga ni bilo v Italiji večjega lista, ki bi ne bil povedal svojega mnenja proti znanim tržaškim odlokom, a pri nas so nemški »čuvvarji« države lepo molčali, kakor da se sploh ni nič zgodilo. Enkrat smo že imeli priliko to čudno politično lenobo ozigosati, a zaslužila bi še hujšo kazen.

Polmesečnik »Oesterr. Rundschau« ki pa ni ravno posebno razširjena, je prinesel dva članka, ki obsojata to grdo početje laškega časopisja in še posebno postopanje že omenjenega Barzinija. To je med nemškimi listi v Avstriji skoro edini glas, ki si je upal brantiti naše avstrijsko stališče proti laškemu napadom, vsi drugi politični listi so povečini molčali — zato, da pokažejo nemško kulturno sorodnost z italijansko kulturo.

Kaj vse so pisali laški listi o naši monarhiji in o položaju laških podanikov pri nas, to je že neverjetno. Posebno oni Barzinijevi članki kar murgolijo samih neresnic in so tako protiavtstrijski, da so bili konfiscirani od avstrijskih oblasti. Sedaj jih je pa dalo društvo »Lega nazionale« ponatisniti in na tisoče razširiti med laško ljudstvo. Da jih bo zašlo nekaj tudi čez mejo k nam to je čisto gotovo in vspeh bo znal biti morda večji kakor če bi bili ti članki prosti.

»Oesterr. Rundschau« je na podlagi dejstev, ki so pri nas tako znana in jasna, pobila vsaj nekatere najvažnejše očitke onih lažnjivih laških člankov. Tako n. pr. trdijo laški listi, da izžene tržaška policija vsako leto okrog 1000 laških podanikov, resnica pa je, da jih je izgnala v petih letih komaj okoli tisoč. Tu je pa treba vpoštevati dejstvo, da policija ne izganja poštenih in delav-

puh in delomrzneži, ki povzročajo škandale in poboje med našim poštenim prebivalstvom. S tega stališča pravzaprav policija postopa s to nesnago še dosti premilo in marsikateri teh brezdelnežev bi sploh ne smel nikoli stopiti na naša tla.

Dalje se Lahji repenčijo, ker je tržaška policija prepovedala laškimi društvom skupne prihode čez mejo. To pa se je zgodilo radi nekega dogodka letos meseca junija. Takrat je bilo v Trstu neko laško športno društvo, ki se je obnašalo naravnost škandalozno. Dokler so bili ti bratci na suhem, so bili lepo tiho, ko pa so na ladiji odpluli že nekoliko od brega, so zagnali divji krik proti Avstriji in proti našemu osivelemu vladarju. O tem »kulturnem« dogodku so molčali vsi laški in vsi nemški listi, to naj pribijemo tukaj, da se ne pozabi.

Da bi naša država ne bila proti Italiji skrajno taktična in obzirna, tega ne more niti najhujši laški zagrizenec trditi. Zato pa nam Italija plačuje s tem, da sklicuje diplomatske svete, da bi se posvetovali proti nam zato, ker mi izvršujemo svoje avstrijske državne zakone. Kedaj smo mi le črhnil, ako so v Italiji uveljavili ta ali oni laški zakon? Katera druga država bi si upala sploh kaj takega? Toda Lahji so razvajeni: tem gospodom se dosti predobro godi in zato ta newvaležna objestnost.

Naj omenimo še eno potezo, ki tudi ilustrira laško kulturnost. Znano je, da posebno benečanski hoteli živijo edino od tužcev. Hotel »Lido« n. pr. je v kratki kopalni dobi letos imel ravno poldrug milijon dohodkov. Med gosti po teh hotelih je cela truma naših avstrijskih državljanov, a ravno letos je bila gonja proti Avstriji tekom poletja prav ostudna. Čelo tako daleč so šli ti »kulturniki«, da so javno smešili sliko našega velezaslužnega sivolaslega vladarja, katerega spoštujemo celo afrikanški rodovi in mu pošiljajo svoje darove.

Zalostno je to, a laška vlada vendar ne more reči, da je ona pri vsem tem čisto nedolžna, da se godi to brez njeje vednosti. Ako bi od vladnih organov ljudstvo dobilo pošteno lekcijo v tem oziru, potem mislimo, da bi bilo nekoliko drugače. Na drugi strani bi pa bila že enkrat čas, da bi razširjeni in merodajni avstrijski listi te stvari širšim krogom pojasnili, namesto da zatajujejo, kar se godi onstran meje. Najbolj nevedni so v tem oziru Nemci, ker ravno nemški listi v takih stvareh — iz sovraštva do Slovanov molčijo.

Lahe kažejo Nemci petkrat lepše kot so, zato da potem lahko zabavljajo čez slovanske državljane. Tako početje pa ni koristno naši avstrijski državni ideji, ampak podpira le laško oholost. Zato, pa je precejšnja zasluga lista »Oesterr. Rundschau«, da so vsaj tam prišla ta vprašanja že enkrat v debato. Započeto delo je treba temeljito nadaljevati in korist bo gotovo vsestranska.

Politična razdrapanost na Češkem.

Morda še nikdar do letos ni bilo češko vprašanje tako pereče kot je ravno zadnje dni. Vleče se ta zadeva že strahovito dolgo in težko bo končala prej, kot da se deli češko kraljestvo v

prišlo do tega, to je seveda zelo veliko vprašanje, ki je pokopalo že mnogo ministrov in politikov in zna vreči tudi ves ministerski kabinet, če pride prav do hudega. Značilno je, da se Nemci sedaj toliko brigajo za vso stvar. To kaže, da so jo oni tudi prav dobršno zakrivali. Dolga desetletja sem so bili njih zastopniki, ki so nasprotovali vsaki reformi, ki bi prinesla Čehom nekaj več pravic kot jim jih hočejo dati Nemci. — Kdo izmed starejših se ne spominja, kake rabuke in poboji so bili nastali leta 1897 radi znane Badenijeve jezikovne reforme, ki je bila Čehom vsaj deloma pravična. Po vseh nemških mestih je takrat zašumelo in demonstracij in početnih revolt je bilo kar na kupe.

Počasi je lezla bogata češka dežela v dolgove, finance so pešale in vedni prepri so pospešili denarni polom. Danes je v tem oziru na Češkem popolen bankrot in dežela si ne vtegne pomagati od nobene strani. Nemci pri vsaki priliki pokažejo, da jim ni za skupen interes, za občni blagor, ampak le za čisto strankarske zasebno-narodne koristi. Če bi bila stvar deželi na korist ali ne, to ni merodajno, merodajni so le nemški oziri, ki gredo tako daleč, da rajje pustijo, da gre dežela finančno vedno bolj po zlu kot pa da bi se sporazumeli s češkimi strankami. Tako početje je naravnost neodpustno in kdor ima le količkaj smisla za kako politično delo, mora videti, da ta stvar tako ne gre naprej.

Ko so po nemški krivdi obtičale češke finance v blatu, je šla tudi deželna avtonomija po vodi. Ako pomislimo, da imajo naše dežele popolnoma samostojno upravo, da delajo in postopajo čisto avtonomno, potem je pač jasno, kaj pomeni izguba te avtonomije. Kakor na Hrvaškem, tako opravlja tudi na Češkem deželo že par mesecev posebna komisija; deželni zbor je razpuščen in odbor nima nobene pravice. Tudi pri tej točki lahko Nemci rečejo: nostra maxima culpa, po naši krivdi smo zavozili tako daleč. Sicer se nemške politične stranke v tem oziru opravičujejo, češ, da so Čehi krivi, Nemci pa nič, toda ta izgovor ne velja. To so posebno pokazali zadnji dogodki, ko je dunajska vlada skušala še začetkom parlament doseči kakov pameten kompromis med Nemci in med Čehi. Povabila je tedaj vlada obe stranki, toda kot smo že poročali, so prišli le Čehi na posvetovanje, Nemci pa ne, češ, da oni se ne morejo udeležiti teh posvetovanj, če sedi zraven — tudi češki namestnik grof Thun. S tem pa so Nemci pokazali, da nim ni za spravo, ampak le za prepir. Kdo naj jim potem še veruje, da se oni trudijo za doseg normalnih razmer na Češkem? Nobenemu pametnemu človeku vendar tega ne bodo dopovedali, kajti ko je bil čas za delo, niso prišli zraven.

Kaj pa sedaj? Danes je začel zborovati parlament, a češko vprašanje je tam kjer je bilo. Nekateri so pričakovali že posebnih odlokov na podlagi § 14, kar bi pa šlo precej težko, ker § 14. je le za skupne avstrijske zadeve, češko vprašanje pa je krajevna češka zadeva. Drugi pričakujejo, da izide morda kak cesarski patent, ki bo omogočil na Češkem zopetno zdravo politično ureditev. Tudi ni manjkalo glasov, ki so že hoteli vedeti o razpustu sedanjega ministerstva, ker Nemci bodo hoteli, da

K. (za pet mesecev) 15 K; Anton Koren (za pol leta) 12 K; Ivan Mercina, vad. učitelj 3 K; Fran Plohl, šolski svetnik 3 K; Karol Cigoj, deželni uradnik 3 K; dr. Ignac Kopal, stolni vikar 2 K; dr. Frančišek Pavletič, odvetnik 6 K; Ferdinand Šfiligoj, blagajnik 1 K; Fran Bitežnik, vodja »Centr. posoj.« 2 K; Milton Klavžar, deželni živinorejski nadzornik 2 K; Andrej Ipavec, profesor 3 K; Ant. Fras, šolski svetnik 5 K; Gustav Novak, šolski svetnik 2 K; Anton Šantel, šolski svetnik 5 K; Svetoslav Premrou, vodja »Goriške Zveze« 2 K; Ivan Kalin, deželni uradnik 2 K; dr. Karol Podgornik, odvetnik 5 K; dr. Ivan Bratina, c. kr. knjižnični uradnik 1 K; Ivan Tabaj, prot. verstva 2 K; Viktor Bežek, ravnatelj 5 K; A. Šubič, prof. 1 K; Franc Setničar, kancelist 2 K; Adolf Urbančič, mesar 1 K; Rudolf Lavrenčič, profesor 2 K; Ant. Gvaiz, profesor 2 K; dr. Peter Šorli, stolni vikar 1 K; Fran Žnidaršič, ravnatelj (za dva meseca) 6 K; dr. Dermota, odvetnik (za dva meseca) 2 K.

Dalje so plačale gospe in gospodične: Havel Štefanija, učiteljica 40 vin.; Hrovatin Ant., nadučiteljica 2 K; Kopač Marija, svečarjeva 5 K; Papež Milena profesorjeva 1 K; Pavletič Berta, odvetnikova 2 K; Avgusta Šantel, šolskega svetnika 1 K.

Presrečna hvala vsem blagim dobrotnikom!

Domače in razne vesti.

P. n. gg. naročnikom. — Te dni razpošiljamo opomine onim p. n. gg. naročnikom, ki so zaostali z naročnino. — Prosimo uljudno, da se poslužijo opominu priloženih poštih položnic in nam pošljejo zaostalo naročnino. Z listom imamo stroške, katere je treba sproti poravnati.

Poročil se je 20. oktobra državni poslanec dr. Ivan Benkovič z gđno. Ado Mahorčič z Dunaja.

Zavodi »Šolskega Doma« so tudi letos prenapolnjeni šolske mladeži. Stevilo šolo obiskujočih otrok presega lantsko.

Molčanje pri »Novem Času« glede mariborske »Straže« je tudi dovolj značilno. Na vse kripnje se brani »Novi Čas« pojasniti, kako je mogoče, da priporočajo oni, načelni možje, tak list svojim bralcem, ki je odkrito napadel celovškega škofa. List, ki tako grdo napada katoliške škofe kot je to storila »Straža«, pač ni priporočljiv za katoliško ljudstvo. In vendar »Novi Čas« priporoča »Stražo«. Zakaj ne pojasnijo gospodje pri »Novem Času« tega krščanskega nasprotja. To vendar ni načelno, to ni pravilno! Pričakovali smo, da bode »Straža« morda dobila od »Novega Časa« kak primeren opomin, a »Novi Čas« lepo molči in »Stražo« priporoča! Ali bi ne bilo bolje, da bi se »Novi Čas« nekoliko pobrigal za oni znani članek o katoliškem radikalizmu kot da priporoča tak list, ki piše o katoliškem škofu, da naj pometa pred svojim pragom. Tu je potreben razgovor, gospodje, razlogov je zadosti!

Sloveski in italijanski napis na poslopi slovenske in italijanske državne gimnazije v Gorici. Nekdo nam piše: Lepo se vidita slovenski in italijanski napis na poslopi slovenske in italijanske državne gimnazije v Gorici. Oba sta na enem poslopiju, oba na enem pročelju. To je lepo. Tujcu, ki pride v Gorico in ki opazi to narodno ravnopravnost pade koj v oči, da so v Gorici doma Slovenci in Italijani. Tako je prav. — Slovenci in Lahji naj se v Gorici ravnopravno upoštevajo. To naj bi posebno Lahji storili, ki rajše vidijo, da se Nemci v Gorici krepijo in množijo kot pa Slovenci. — Slovenska in italijanska gimnazija v eni hiši, pod eno streho je dokaz, da smo mi gospodarji in da tretji nima prostora pri nas, ki večjemu kot gost. Slovenski in italijanski napis na poslopiju slovenske in italijanske gimnazije v Gorici naj goriškimi Lahji odpre

Nemci so že v ognju radi nove gimnazije in »Grazer Tagblatt« pravi, da je nova realna gimnazija z nemškimi učnimi jeziki »nemška« posest. Tolika je ta realna gimnazija nemška posest, gospodje, kot je bila prejšnja stara! Je pač zavod na goriških tleh z nemškimi učnimi jeziki, a o kaki nemški posesti ni govora ne prej ne poznej. In zato, ker ta zavod sedaj ni prav nič bolj nemški kot je bil, je čudna premestitev g. vladnega svetnika dr. Bezjaka s tega zavoda na slovenski. Sicer pa če se ne motimo je g. dr. Bezjak izprašan germanist in zato tudi jezikovno usposobljen za ravnatelja tudi za vsak nemški zavod. Najbolj nas pa zanima, da se dopisnik v »Grazer Tagblatt-u« zaganja radi nove slovenske gimnazije edino v Slovence, a previdno molči, da imajo Lahji ravno tako nov italijanski zavod. Od kedaj datira to novo prijateljstvo in zavezništvo? Kaj so dobili Nemci od Lahov, da jim gredo od časa tržaških odlokov tako na roko? Ali Lahji ne vedo več, kako so padale palice v Inomestu in v Gradu? Koliko lepih laških frizur je šlo takrat po zraku, kako je tekla laška vroča krvca po zeleni trati! Je vse to pozabljeno??

Neke nesnage so delj časa odlagale svoje odpadke pred »Šolskim Domom«. Vsaki dan zjutraj je kazal umazan tlak pred »Šol. Domom« 2000-letno laško kulturo. Da so to delali Lahji iz sovraštva do slovenskih šol v Gorici, se razume. Nesnage so se sedaj naveličate mazati.

»Mestnemu magistratu v album«. K temu dopisu smo dobili še sledeče vrstice: Obračamo se ponovno na isti naslov, da se hiša št. 00 v Kapucinski ulici da vendar enkrat tako urediti, da bo odgovarjala modernim in najenostavnejim zahtevam javne higijene. Vprašamo slavni magistrat, ali nima dobro plačanega organa, ki ima nalogo osvedočiti se, da se zdravstveni predpisi upoštevajo, in ali dotični organ ni še nikdar pogledal na v govoru stoječi kraj? Zahtevamo najodločneje, da se stvar spodobno uredi, sicer bomo primorani napeti druge strune. Mestni sanitarni organi pa naj se ne dajo zavajati po pregovoru: Più che pende, più rende!

Novo društvo. V nedeljo dne 26. t. m. se bo vršil pri »Jelenu« ob 10^{1/2} predp. ustanovni občni zbor društva: »Podporni zalog — Simon Gregorčič — za uboge učence c. kr. slovenske drž. gimnazije v Gorici« in sicer s sledečim dnevnim redom: 1.) Čitanje pravil. 2.) Volitev odbora. 3.) Slučajnosti. Vabljeni so vsi mladinojubi.

Stariše opozarjamo, da se zopet mudi v Gorici nekov »prorok«, ki predava strmečim ljudem o vseh mogočih in nemogočih stvarih. Posebno naj se mladini zabrani, da bi poslušala te bedastoče, ki so večje kot babilonska zmešnjava. Lani je bilo par dečkov zašlo za tem tujim pridigarjem, seveda sebi in starišem na škodo. Zato pa naj stariši in šola pazijo, da mladina ne bo norela za tem človekom, ki dela neko čudno, nekatoliško propagando.

Maturo v jesenskem terminu je napravil na tukajšni c. kr. gimnaziji Josip Fakin iz Repentabra na Krasu. Ob enem je napravilo ta izpit tudi 5 kandidatov laške narodnosti

Praznik sv. Uršule in tovaršic praznujejo danes z veliko cerkveno slavnostjo redovnice tukajšnjega uršulinskega samostana. Ob 10. predp. je bila slavnostna sv. maša, ob 5.30 popoldne pa litanije z blagoslovom.

Jubilejna slavnost goriškega veteranskega društva v dvorani »Verdi« je uspela nad vse dobro. Mnogobrojno fino in elegantno občinstvo je posetilo ta večer, ki ga je društvo posvetilo spominu na l. 1813. G. cesarski svetnik Jacobi je v zanimivem predavanju podal interesantnega gradiva iz one dobe, vojaška godba pa je s patrijotičnimi koračnicami prav izborno povečala slavlje.

Avgušt Perath na Fran Josipovem teka-lišču tako močno bljuvati kri, da mu je vzelo sapo in se je zadušil. Vpokojen je bil še-le minolo nedeljo. Žena mu je umrla pred 3 meseci.

Gad je pičil ob Soči 15letnega učenca tukajšnje realke Ignacija Drog. Njegov sošolec Neumeister mu je izsesal rano ter ga nesel v lekarno na Korzu, odkoder so ga prenesli v bolnišnico usmiljenih bratov. Drog je izven nevarnosti.

Pri usmiljenih bratih se zdravijo: Jurij Tromba iz Pevme, mesar pri g. Fogar ranjen na desni roki vsled eksplozije plina; Andrej Koršič, črevljar iz Rupe, ki se je ranil pri padcu s kolesa in neki Albert Seljč iz Gorice, ki je v neki gostilni v Via Orzoni dobil eno po glavi. Poškodbe pri nobenem niso posebno nevarne.

Cele vrste romarjev smo videli te dni po goriških ulicah. Iz raznih krajev prihaja v tem času posebno mnogo ljudi na sv. Goro, da se zahvalijo Stvarniku za dobro letino. Vreme je za romanje naravnost ugodno, prijetno solnce sije na jasnem nebu.

Tlakovanje goriških ulic se nadaljuje. Dosedaj so tlakovali Jos. Verdijevo tekašče, katero delo so končali. Sedaj tlakujejo Semeniško ulico, ki veže že tlakovano Gosposko ulico.

Mesnice v Gorici so od 1. novembra dalje zaprte ob nedeljah. Ob dnevnikih pa se zapirajo ob 6. uri zvečer.

Gledališče Central - Bio. Zadnje nedeske predstave s koncerti v »Central-Bio« so bile naravnost izborne. Obiskovalci so dobili vtis, da so v kakem velikem modernem mestu, ne pa v naši skromni Gorici. Kinematografski del je bil izbran prav srečno. Videli smo tu krasne naravne slike iz botaničnega sveta: razvoj in cvet bujne orhideje, ljubljenske stoterih nežnih src in tudi visokih kronanih glav. Pomorske vaje naše slavne mornarice so gledalce peljale v sredo vojaškega žitljenja, med bojno grmenje topov sredi šumenja brezkončnega morja. Kakor nalašč za naše vojaštvo pa je bil film: »Zabave eskadrona«. Občinstvo se je divilo izborni komiki in izvrstnemu nastopu navadnih dragoncev in pa dobrodušnosti jovijalnega gosпода ritmojstra. Vso zabavo pa so povečali zvoki vojaškega koncerta, ki je neutrudno sviral razne primerne komade iz modernih oper in operet. Občinstva je bilo bi rekli natlačeno polno in iz vseh ust se je glasila želja, da bi bila v Gorici še večkrat prilika videti in slišati kaj takega. S tem je »Central-Bio« pokazal, da stoji na vrhuncu današnjih modernih zahtev, kar je ta kinematograf občinstvu prav posebno priljubilo.

Minulo nedeljo so začeli točiti na Goriškem novo vino (mošt). Cena moštu v gestilnah je po 72 do 80 vin. liter. Minulo nedeljo je mnogo meščanov napravilo izlete v goriško okolico, zlasti v Brda, kjer so pili sladko rebulo.

Nekaj slane smo opazili miuli teden na polju v goriški okolici, ki je škodila zlasti ajdi.

Tatvine v openskih vilah. Bogati Tržačani imajo na Opčinah svoje vile,

v katerih stanujejos svojimi družinami le poleti. Sedaj so večinoma te vile zapuščene ni to prikljub uporablja jo tatovi, da opravijo svoje ponočne obiske. Dosedaj so bili v dveh takih vilah, ali oba-krat so bili prepodeni.

Novi semenj za živino in blago bo dne 5. novembra v Sv. Križu na Vipavskem.

Lovska sezona je letos jako živahna. Pravijo, da je zajcev in druge divjadi-čine še precej.

Smrtna nezgoda vsled neprevidnosti. V Orehku v postojnskem okraju je snažil posestnikov sin Glažar zvečer pištolo. Sedel je v kuhinji pri mizi, njegova sestra Antonija pa je pripravljala krmo za živino. Med snaženjem je Glažar, ki ni vedel, da je pištola nabita, sprožil petelina in krogla je zadela sestro v glavo. Dekle je bilo takoj mrtvo.

»Slovana«, katerega lastnik je bil doslej Dragotin Hribar, je prevzel posebni korzorcij, na čelu mu pesnik Oton Zupančič.

Dve novi slovenski šoli na Štajerskem. Deželni zbor štajerski je sprejel še predlog o ustanovitvi slovenske meščanske šole v Žalcu in dovolil je tudi stalno vsakoletno podporo za pletarsko šolo v Halozah pri Ptujju. S tem bo vstreženo dolgoletnim željam štajerskih Slovencev, četudi seveda to ni še izdaleko toliko kot jim v resnici pritiče.

Dobrotnik naroda. V torek so odprli oporok opred kratkim umrlega Karlovškega župana in bivšega narodnega zastopnika v hrvatskem saboru, dr. Ivana Banja v čiča. Rodoljubni pokojnik je vse svoje premoženje, vredno okoli 200.000 K, zapustil »Matici Hrvatski« in »Družbi sv. Cirila in Metoda za Istro«, vsaki polovico.

Vedno hušja razkritja o delovanju »Canadian Pacific«. V aferi družbe »Canadian Pacific« prihajajo na dan vedno nova razkritja. Danes je dognano in dokazano, da je imela družba v svoji službi dva ministerijalna uradnika in sicer nekega dvornega svetnika in nekega nadkomisarja v trgovskem ministerstvu. V službi družbe sta bila tudi dva gališka okrajna glavarja. Ti štirje podkupljenci so morali pogostokrat intervenirati v korist družbe, zlasti pa v slučajih, če je policija ustavila kak sumljiv izseljeniški transport. Svojo nalogo so izvrševali tem lažje, ker sta bila oba ministerijalna uradnika načelnika izseljeniškega oddelka v trgovskem ministerstvu. Kompromitiranih je tudi več poslancev, predvsem Onclul in Petricky, dočim o imenih ostalih prizadetih poslancev policija še noče ničesar povedati. Poleg galiških državnih poslancev je kompromitiranih tudi večje število politikov iz drugih dežel. V družbini službi je bilo dalje več uglednih ogrskih politikov, ki so se obvezali, da izposlušajo družbi koncesijo za prevoz izseljencev tudi na Ogrskem, kar pa se jim dosedaj še ni posrečilo. Aretacije v Galiciji se nadaljujejo. Dosedaj je bilo aretiranih že nad 100 oseb, med njimi polovica policijskih in žandarmerijskih organov.

Ubegli levi. V Lipskem je trčil tramvaj v en voz cirkusa Barnum. Iz cirku-

Draginja je prestana

bo vskliknil vsak, ki se o tem prepriča v trgovini

J. MEDVED - GORICA

Gene so sledeče:

Moška obleka K 28, 34, 41, 45.
Žimska suknja „ 20, 25, 30, 40.
Pelerina „ 15, 20 in 25.
Otročja obleka od 7 K naprej.

Prepričajte se o tem v izložbenih oknih, kjer cene jasno govore da je v resnici

DRAGINJA PRESTANA.

kabinet jako omajeno stališče. Gotovega se sedaj še nič ne ve, ker ni jasno kaj namerava pravzaprav »Nemška narodna zveza«, to je najmočnejša nemška politična stranka. Toda tem gospodom stvar nič kaj ne diši in zdi se, da se kesajo, ker se niso vdeležili seje skupno s Čehi. Kaj sedaj, tega gospodje ne vedo, ker so mislili, da se bo vlada kar stisnila pod klop, če bodo oni zaropotali. Sedaj jim prede skrajno trda, **ker jasno je, da so ravno Nemci češko-nemškemu sporazumu prav občutno škodovali.** To je faktum in vse njih nasprotne izjave jim ne bodo koristile ničesar.

Dopisi.

Iz Gorice. Bilo je zadnje nedeljo 19. t. m. predpoldan je neko ničvredno žensko v spremstvu dveh vojakov dragoncev šlo po mirnski cesti mimo vojašnice, ki so tamkaj in se tako grdo obnašalo, da se nam gabi opisovati. Ljudje, ki so ta sprevideli, srečevali so se zgražali. In kam je nazadnje to nesrečno žensko izginilo, potem ko se je ločilo od svojih gotovo ne preveč poštenih tovaršij? V ničvredno zloglasno hišo! Torej tako! ni zadosti, da se čez noč vršijo orgije tam okoli, še čez dan mora pošten človek s strahom in nevoljo iti mimo. Mi okoljani, ki moramo biti v bližini te gnojnice človeške nenravnosti, tega ne bomo dalje trpeli. Vprašamo torej prizadete oblasti, ali so voljne preprečiti pohujšanje naše mladine — vsaj po dnevu? Prašamo dalje politično oblast, bo nam li poslala tja posebne stražnike, ki bo v prihodnje tako pohujšanje vsaj čez dan zabranjeval? Z ozirom na poštene ljudi, ki morajo nešteto tam mimo, lahko zahtevamo, da se policijska služba tam okoli tudi primerno uredi.

Z dežele. C. k. orožnik, katerega ime za danes zamolčimo se poganja v neki občini na vso moč za to, da bi ostal obč. redar, ki se ga hoče poslati iz službe, še nadalje na svojem mestu. Nepredvidno je od tega gospoda, da pravi raznim osebam, da pride županstvo z orožniki navskriž in se mu bo slabo godilo, ako odstavi dosedanjega redarja.

Temu gospodu bodi povedano, da se od njega ne pustimo terorizirati. Če pusti gospod postajevođa, ki je gotovo vzoren, natančen in vesten v svoji službi, nas pri miru glede obč. redarja, ni treba tudi temu gospodu se toliko zanj pehati. Zakaj se neki ravno ta gospod toliko žene radi redarja? Mi smo tega siti. Še teh par dni, kar je med nami, naj nas radi te zadeve ne sekira več, ker bomo sicer primorani oglasiti se na pristojnem mestu.

Politični pregled.

Državni zbor.

Danes je zopet sklican državni zbor, ki je počival cele štiri mesece. In še sedaj se zdi, da stvar ni tako godna kot bi bilo po taki pavzi pričakovati. Za silo bo menda šlo, a nič več, kajti stare rane še niso zaceljene, ampak obrezane le za silo. Ko so se gospodje poslanci letos po leti razšli, je kazalo vse nato, da se bo vlada in poslanci potrudili, da se ustvarijo med počitnicami ugodnejše politične razmere kot so bile do sedaj. Posebno sta bila dva trna, ki jih je bilo treba odstraniti: eden je bil gališko, drugi češko vprašanje. Celi štirje meseci so sedaj pretekli in ne na Češko ne v Galiciji se ni obrnilo na boljše. Tako se je sedaj sešel parlament precej na negotovo, četudi bo morda rešil vsaj nekatere stvari, ki jih rešiti mora, t. j. proračun in pa finančni načrt. Eno in drugo je potrebno. Da bi se pa zbornica lotila kakega večjega dela, zato menda ni ne pri vladi ne pri poslancih pravega veselja. Vse je nekam jesensko zaspano, ker je politična letina tako grozno slaba. Razveseljivo to za nas državljane to seveda ni, a za prvi hip moramo biti zadovoljni, ako je snob prišlo vsaj najnujnejše točke. Da bi se kje po-

javila obstrukcija, se zdi skoro izključeno. In tako upajmo na sicer ne veliki potezno, a vsaj na dobromisleče zasedanje, ki bo vendar potegnilo politični voziček nekoliko dalje proti pravi cesti, ki pelje do cilja.

Postava proti izseljevalnim agentom.

V prihodnjem zasedanju poslanske zbornice predloži vlada načrt zakona proti početju izseljevalnih agentov, kakor so ga razvijali pri Canadian Pacific družbi.

Z Dunaja poročajo še o zadevi z dne 18. t. m. sledeče zanimive novosti: Današ se je vršila v tukajšnjem uradu Canadian Pacific družbe preiskava. Konfiscirali so knjige in korespondenco. Tukajšnji urad družbe je oblast nato zaprla, oblast pa je zaprla tudi vse filijalke te družbe v Avstriji, tako da družba v Avstriji ne more več »delati«. Tako bi bilo za enkrat ustavljeno grdo in nečloveško početje te družbe.

Ogrski državni zbor sklican.

Ogrska poslanska zbornica je sklicana za 25. t. m.

Proslava stoletnice bitke pri Lipskem.

V navzočnosti nemškega cesarja, avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda, ruskega velikega kneza Cirila, saškega kralja, nemških zveznih knezov in vojaških deputacij se je z velikimi slavnostmi odkril spomenik narodov v 100letni spomin bitke pri Lipskem.

Volilni boj v Italiji

se vrši nekoliko drugače kot pri nas. Vsak dan čitamo po laških listih velikanske govornice, ki jih morajo poslušati ubogi laški volilci od svojih kandidatov. Po navadi pa ne ostane pri govorih, ampak pride do kakega resnejšega »pretresa«. Poročali smo že, kako so se bili pred kratkim premlatili v Neapolju pristaši raznih strank, danes pa beremo v laških listih, da je pri nekem takem volilnem »razgovoru« v Palermu v Siciliji advokat Paternostro ustrelil z revolverjem nekega industrijalca.

Ultimatum Avstrije Srbiji.

Avstro-Ogrska je v soboto vnovič zahtevala od Srbije, naj umakne svoje čete iz albanskega teritorija in je takrat napovedala 8dnevni rok za izvršitev te zahteve. Čim Srbija ne ugodí zahtevi, grozi Avstrija, da poseže resno in odločno vmes. Ta korak Avstrije je zopet vzbudil bojevitost Nemcev, kajti dunajski listi, ki so se bili glede razmerja med Avstrijo in Srbijo že nekoliko pomirili, so zopet pričeli svojo staro protisrbsko pesem. — A njih veselje se je kmalu skalilo, kajti

Srbija je koj ugodila avstrijski zahtevi.

»Montagsrevue« trdi, da se Srbi v Albaniji bližajo Jadranskemu morju ter zahteva pospešenje akcije monarhije. Jugoslovanska korespondenca poroča iz Beograda, da se je v soboto Pasić, takoj ko je dobil zadnje noto Avstro-Ogrske podal v konak, kjer je kralju Petru poročal o položaju. Pri konferenci, ki je trajala eno uro, je bil navzoč tudi prestolonaslednik Aleksander. Takoj nato je imel vojni minister daljšo konferenco s prestolonaslednikom Aleksandrom. — V nedeljo pa so se zbrali srbski ministri, da se posvetujejo o odgovoru na avstrijsko noto, ker odgovor mora biti hitro, kajti Avstro-Ogrska zahteva, naj Srbija do sobote zapusti zasedene strateške točke v Albaniji. Povelje za to bi moralo v Beogradu torej iziti najpозnejše v sredo.

Konečno se je sklenilo koj ugoditi zahtevi Avstrije. Včeraj je generalni tajnik v srbskem zunanjem ministerstvu Štefanović obvestil zastopnika avstrijskega poslaništva v Beogradu pl. Storcka, da bo Srbija umaknila svoje čete z albanskega teritorija ter da je že izšel tozadevni ukaz.

Ta nagli odgovor Srbije je na Dunaju izzval presenečenje. Domnevajo, protipoteza proti ultimatumu ter da trči

za tem kaj drugega. — Avstrija pa si je nakopala s tem ultimatumom nove nevesčnosti. V Parizu je avstrijski poslanik dobil hladeti odgovor, ko je kabinetu naznanil korak svoje države. Francoski zunanji minister je odgovoril, da vzame Francija ta korak na znanje, vendar pa si pridržuje pravico, da natančneje preštudira vzroke, ki so Avstrijo dovedli do tega nepričakovanega in samostojnega koraka. Francoska vlada hoče pa tudi vedeti, ali prevzame Avstrija tudi po odhodu srbskih čet iz albanskega ozemlja vse garancije za mir in red ob srbsko-albanski meji. Francosko časopisje hudo napada Avstrijo, ki je s svojo lahkomišelnostjo zopet spravila v nevarnost evropski mir.

Da je Srbija koj sklenila odpoklicati svoje čete z albanskega ozemlja, daje domnevati, da jo je do tega pripravila triplecenta, ki je Srbiji obljubila gotove koncesije. Domneva se, da se bo triplecenta potegovala za to, da se izvrši mednarodna okupacija cele Albanije. Velesile hočejo vzeti torej ureditev albanskih razmer iz izključnih rok Avstrije in Italije, kar pomeni za Avstrijo nov nevspeh na diplomatičnem polju. — Poleg tega pa je evidentno, da se je zblizanje med Avstrijo in Srbijo zopet za mnogo ohladilo, s čimur so zopet za mnogo oškodovani interesi naših poljedelcev, trgovcev in industrijalcev. Ali se ne bodo še izpametovali na Dunaju!?

Četrtno Albanije so Srbi že zasedli.

»Albanska korespondenca« poroča iz Drača: Srbi so že prekoračili razvodje med Jadranskim morjem in Drinom in so že zasedli kulo Matješ in Lužo, ki ležita 40 kilometrov od Leša. Srbi se nahajajo v črti Ohridsko jezero do Malisije in Djakova in so od ceste Struga Kiosk do severne meje zasedli pol meje od vzhoda proti morju. Četrtno Albanije so že Srbi zasedli.

Tisza o razmerah s Srbijo.

Ministerski predsednik grof Tisza je glede na razmere s Srbijo v klubu vladne stranke izjavil: »Prepričan sem, da se zadeva tako razvije, kakor si jo naš zunanji urad predstavlja. Monarhija bo z neupogljivo eneržijo zastopala svoje zahteve in Srbija se ne bo zaprla dejanskim premišljevanjem, ki odgovarjajo položaju.« Ko je neki poslanec izjavil, da dvomi, če bo imela monarhija potrebno odločnost, je grof Tisza izjavil: »Naša monarhija ne bo imela eneržije, marveč jo že ima.«

Kako sodi nemška diplomacija?

»Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše o položaju: Pogajanja med Turčijo in Grško so minuli teden razveseljivo napredovala. Zdi se, da obe stranki želita, da se nasprotstva mirno rešijo. — Resnejši pa postaja položaj v Albaniji, ki so ga Srbi ustvarili. Srbi se niso zadovoljili, da so upravičeno odbili albanske napade, marveč so zadnje tedne zasedli znatne dele Albanije in ustanovili v nekaterih krajih že srbsko upravo. — Samostojna država Albanija se je ustanovila, ker je to Evropa sklenila, in sicer po dolgotrajnih razpravah. Vse velesile so interesirane, da po njih ustvarjeno delo ostane, najbolj interesirani pa sta Avstro-Ogrska in Italija. Samoobsebi se razume, da pričakuje nemška diplomacija od srbske strani upoštevanja teh želj, posebno še ker je komisija za določitev mej že na delu in potem tako odpade vsak vzrok za kakov političen konflikt.

Francija in Rusija glede na Balkan edini.

Pariški dopisnik »Novega Vremena« je govoril s Sazonovom, ki je izjavil: Politično obnebjje še ni tako oblakov očiščeno, da bi mogli reči, vsaka nevarnost je izginila. Upati se pa sme, da ne nastanejo posebni zapletljaji. Glavno je, da postopa Francija ob vsakem zapletljaju složno z nami. Sazonov je potrdil, da so se v Franciji zmanjšale simpatije za Grško in da bodo Francozi Ruse det-

vprašanje: »Če se prične v Petrogradu bobnati za vojsko...?« — odgovori hitro minister: »Vzame francoska armada puške!«

Kania, konzul v Mehiki.

Voditelj literarnega odseka zunanjega ministerstva Kania je imenovan za konzula v Mehiki. Njegov naslednik je vitez Montony.

Darovi.

Za »Šolski Dom«

so plačali predsedništvu: upravništvo »Gorice« za prodane razglednice S. Gregorčiča 16 K 12 h; društvo »Prešeren« in podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Št. Petru od čistega dohodka veselice 24 K 02 h; volilo pok. Mihaela Štrukelj, vikarja v Čezsoči 112 K 42 h; iz zapuščine pok. Josipa Skočir, dekana v Devinu, izročil kurat Simon Kos 1000 K; Ivan Bednařik o priliki pogreba pok. Tomaža Sedlaček, upravitelja 1 K; Trgovsko-obrtno društvo v Gorici 20 K; Anton Kutin, c. k. voditelj in učitelj v Tolminu kot drugi in tretji obrok ustanovnine 40 K; Josip Ivančič, c. kr. profesor v pokoju, na račun ustanovnine 100 K; »Centralna posojilnica« na mesto J. M. vsled pogodbe prispevek 250 K; dr. Andrej Pavlica, prof. bogoslovja, deveti obrok ustanovnine 20 K; pri veselici slov. pevsko-zabavnega društva v Pulju darovali Barbič, Brne, Blažič in Koršič 4 K; Ana Bolko, veleposestnica, za tretje in prvo četrtletje 4 K; Ana Fistravec, profesorjeva soproga, istotako 4 K; deželni poslanci o priliki letošnjega zborovanja: Josip Fon 20 K, dr. A. Gregorčič 20 K, Franc Grčić 20 K, Janez Rojec 20 K.

Letnino so plačali: Josip Budin, župnik v Vodnjaju 15 K; dr. Franc Žigon, profesor bogoslovja 30 K; R. M. v Gorici 15 K; Ludovik Premrou, uradnik južne železnice v pokoju 10 K; Pregrad in Černetič, trgovca 5 K; Ana Cigoj, zasebnica 5 K; podružnica Ljubljanske kreditne banke v Gorici 24 K; Josip Musič, zasebni uradnik 2 K; Alfred grof Coronini v Gorici 20 K; Franc Blažon, železniški uradnik v pokoju 2 K; Fran Ferfila, ravnatelj plinarne 10 K; Ivan Glešič, gostilničar 12 K; Anton Kuštrin, trgovec 3 K; dr. Benjamin Pikel, zobozdravnik 30 K; Anton Pečenok, trgovec 3 K; dr. Anton Tušar, dvorni svetnik 20 K; F. L. v Gorici 4 K; dr. Ernest Dereani, zdravnik 10 K; Fran Sivec, vadnični učitelj 30 K; Adolf Komac, vadnični učitelj 2 K; Ivan Pirjevec, računski ravnatelj 5 K; dr. Dinko Puc, odvetnik 10 K; dr. Marij Pascoletto, c. kr. notar 10 K; Sebastijan Planjšček 1 K; A. J. v Gorici 2 K; dr. Hilarij Zorn, častni papežev komornik 10 K; dr. Janko Beziak, vladni svetnik 3 K; Jos. Rustja, gozdni uradnik 4 K; dr. Josip Ličan, profesor bogoslovja 10 K; Ivan Reščič, vodja gluhomemov 5 K; Alojzij Novak, prefekt 5 K; Josip Fistravec, profesor 2 K; Josip Kutin, trgovec 2 K; Bernot 1 K; Josip Makuc, trgovec 3 K; Luka Dugar, upravitelj 2 K; Ignac Steiner, trgovec 5 K; dr. Dragojin Treo, odvetnik 60 K; Anton Rebek, namestništveni svetnik 20 K; dr. Josip Srebernič, prof. bogoslovja 5 K; dr. Henrik Tuma, odvetnik 10 K; Olga Zajec, trgovka 10 K; Anton Jakončič, zasebni uradnik 5 K; Ivan Simčič, denarničar 2 K; Rudolf Zarli, uradnik v pok. 2 K; I. Lutman 1 K; dr. Karol Ozvald, profesor 5 K; Al. Fogar, veleposestnik in trgovec 3 K; Jaka Zupančič, prof. 5 K; F. Mašera, prof. 2 K; Ludovik Vazzaz, profesor 2 K; dr. Alojzij Franko, deželni poslanec in odbornik 25 K; Anton Skubin, vadnični učitelj 5 K; Katarija Potočnik 1 K; Janez Kaučič, posestnik 5 K; Janez Wolf, kanonik 5 K; Ludvik Lukežič, poslovođa v »Nar. tisk.« 2 K; Maks Petrovičič, gostilničar 2 K; Andrej Pervanje, zavarovalni agent 5 K; dr. Fran Gabršček, odvetnik 5 K; Ivančič in Kurinčič, trgovca 5 K.

sovega voza je pri tem ubeglo pet levov, ki so v svoji prostosti napravili več grozot. 60 policistov se je spravilo na lov na zverino in po 150 oddanili strelih so jih vseh pet ubili. Levi so napravili za 100.000 markov škode.

Prepoved brezličnih brzojavnih postaj. C. kr. ministrstvo za bogočastje in uk je z razpisom z dne 7. septembra 1913, št. 358, prepovedalo brezlične brzojave na učnih in znanstvenih zavodih in v samostanih. Za slučaj potrebe, na primer za razne poizkuse, se mora izprositi dovoljenje c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva.

Gospodarstvo.

Kruh se je podražil v Zagrebu. S 1. t. m. so zagrebški peki podražili cene malemu pecivu na ta način, da stane vsak komad 4 vinarje, pa naj se ga tudi vzame več skupaj. Dosedaj so namreč preprodajalci dobivali po 7 komadov za 20 vinarjev, občinstvo pa po 6, odslej pa tega ne bo več. Podraženje utemeljujejo s podraženjem moke in višjimi plačami uslužbencem.

Koliko se porabi v Evropi kruha? Na leto porabi Nemčija 57,613,000 met. stotov žita, Angleška 73,944,000 met. st., Francoska 98,432,000 met. st., Italija 64,448,000 met. st., Avstro-Ogrska 57,120,000 met. st., Rusija 178,400,000 met. st. in Španska 40,167,000 met. st.

Okrožnica. Te dni se je ugotovilo v Gorici in v Foljanu, da je razširjena med čebelami »gnila zalega«, to je neka kužna bolezen, ki lahko močno oškoduje ali tudi vniči našo čebelorejo, ker je nalezljiva. Bolezen se spozna po sledečih znakih: Pokrovke, mesto da bi bile ravne ali na rahlo vzbočene na zunanjo, so vzbočene na notranjo stran in imajo na sredini malo luknjico. V začetku bolezni vsebujejo pokrovke neko snov umazano-belkaste barve, ki se spremeni potem v rujavo in ki razširja nek značilno neprijeten duh. Ta temna snov je mrtev plod, ki se končno posuši.

Bolezen povzroča neznamenit bacil, ki se razvija na čudovito lahek način in ki razširja kugo od satovja do satovja, od panja do panja.

Kot sredstvo, ki uspešno varuje čebelnjake pred okuženjem, se priporoča čista salicilna kislina, stopljena v alkoholu. Stopi se 50 gramov salicilne kisline v 400 gramih alkohola; ta raztopina naj se uporablja potem, ko se je zredčila v vreli in precejni vodi, za razkuževanje. Voda se pripravi v trenutku, ko se rabi; imeti mora najmanj 15 stopinj toplote. Z raztopino špirta salicilne kisline, pripravljene v zgoraj označenem razmerju, se lahko razkuži 10 do 12 panjev. Za razkuževanje zunanjih delov panjev in voščene satovja, ki hrani zaplodke in med, se primeša enemu delu špirta salicilne kisline 24 delov vode, za razkuževanje že nagnitih celic pa se zmeša polovica špirta in polovica vode, in ta zmes naj se potem uporablja.

Za razkuženje vseh delov panja, zunanjih kakor znotrajnih, ter vsega orodja, ki se rabi pri čebeloreji, naj se uporablja salicilna voda. Istotako naj si tudi čebelar vmiže roke z omenjeno vodo po vsakem pregledovanju okuženih panjev.

Priporočljivo je, da se priskrbi tudi čebelam okuženih panjev salicilni špirit na ta način, da se kane par kapljic v med, ki se mu je primešala voda in slakorjev sirup.

Nekateri skušajo pregnati »gnjilo zalego« s tem, da kadijo okužene panje z oljem matrne dušice (timijanovim naftalini).

Umen in vesten čebelar pa skrbi za to, da prehití okuženje panjev po tej bolezni s tem, da zavaruje čebele pred mrazom, stradanjem in žejo. Čebelar naj se potrudí že pri jesenskem pregledovanju panjev, da odstrani iz njih z največjo natančnostjo in pazljivostjo vse satovje, ki ima mrtev plod v svrhu, da se onemogoči širjenje te bolezni v prihodnji pomladi.

Župani naj strogo pazijo na to, da se ne vtihotapijo v njihove županije okuženi panji; nadzorujejo naj prenosljive čebelnjake in v slučaju sumnje, da je izbruhnila kuga med čebelami, naj napravijo takoj vse potrebne korake soglasno s pravicami in dolžnosti, ki jih dajejo županom predpisi deželnega zakona o čebeloreji z dne 18. junija 1879. dež. zak. in ukaz. št. 13.

Deželni odbor smatra za svojo dolžnost, da opozori vsa županstva na to nevarnost, ki jo žrtve lahko postanejo naši čebelarji vsled nepoznanja bolezni ali vsled njenega malouvaževanja.

Deželni odbor pozivlja županstva, da razglasijo to okrožnico vsem čebelarjem svojega okoliša. Istočasno naj se obvestijo prizadeti čebelarji, da je deželni odbor pripravljen priskrbeti jim zgoraj navedeno razkuževalno sredstvo v slučaju, da bi bilo kje to potrebno in sicer proti povnitvi polovice tozadevnih stroškov.

Deželni odbor je tudi pripravljen poslati na lice mesta svojega strokovnjaka, ki pojde županstvom na roko s svetom in dejanjem.

Monopol vžigalic na Ogrskem. Ogrsko finančno ministerstvo je že izdelalo zakonski načrt, po katerem se uvede na Ogrskem monopol vžigalic. Vlada kupi 42 tvornic, ki na Ogrskem izdelujejo vžigalice in jih odda za dobo 24 let v najem vžigalskemu trustu. Cena vžigalicam se ne poviša.

Če se ti je napravila trda koža na podplatih, ki jo ne moreš odpraviti z vsakdanjimi toplimi kopeli, kupi v lekarni diakilonov obliž (flašter), ta ti kmalu zmeha kožo.

Sante Busolini

trgovec z jedilnim blagom v Gorici
naznanja slav. občinstvu, da je preselil svojo trgovino iz dosedanjih prostorov na Kornu št. 13

v ulico sv. Antona št. 2
tik trgovine g. Ig. Saunig.

V ovih prostorih bo postregel slav. občinstvu z najboljšim blagom, nizkimi cenami in dobro postrežbo. — Istotako tudi v svoji

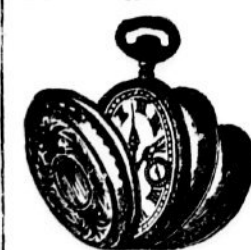
podružnici v Solkanu št. 311.

Obenem priporoča svojo apnenico v Solkanu. Cenj. naročila se sprejema v trgovini v ulici sv. Antona št. 2 in se izvršujejo točno.

Glasovir

v dobrem stanu se prodá. Pojasnila pri c. kr. poštnem uradu v Štanjelu na Krasu.

Kdo hoče 1 uro zastonj?

Da razširimo naše izvrstne žepne ure povsod, razdelimo 5000 ur zastonj. Pošljite nam Vaš natančen naslov na dopisnici na tovarno

Tisk. R. K. n. o., Dunaj III. 12.

Književnost.

Vsem društvom priporočamo knjigo Radoslava Silvestra »Kuplete in pesmi«, ki se dobi v »Narodni Tiskarni« v Gorici za K 1.50, po pošti poslana K 1.70. Slovenci nimamo kupletov, društva pogrešajo šaljive samospeve. Temu je odpomogel gosp. Silvester, ki je spenil take kuplete. Kuplete so potem harmonizirali priznani slovenski skladatelji. Cena knjigi je tako nizko postavljena, da je sam glasbeni del tega dela toliko vreden. Priporočamo to knjigo zlasti društvom.

Pozor!

100.000 parov čevljev.
4 pare čevljev za 9 K.

Zaradi plačilnih težko mnogih velikih tovarnih sem pooblaščen razprodati veliko množino čevljev mnogo pod tovarniško ceno. Zato prodam vsakomur 2 para možkih in 2 para ženskih čevljev iz usnja, rujavih ali črnih, elegantnih nove fason, velikost po poslani meri v cm. Vse štiri pare prodam za K 9.

Razpošilja po povzetju
S. L A N D A U, Krakovo,
Berka Joselewicza 3.1154.
Za menjava dovoljena in tudi denar se vrne.

NAJBOLJA TREHA SEDANOSTI
Firmit - KRILJEVEC

Asbestni cementni skriljevec Firmit je umeten kamen najbolje vrste

FIRMITOVE TOVARNE ZADR. ZDZ
WEI/ENBACH od TRIESTINGI
IPODNE AVTRIJKO
ZASTOP/TVO IN ZALOGA
G. GREGORIČ GORICA OZKA ULICA 711

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec
v Podgori

na voglu železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z opeko vsake vrste, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa, ima tudi vsake vrste grede, tramove 3-3 od 3-12 metrov dolge in 3-3 od 3-12 colov debele.

Denarja ni,

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Aho hočete s malim trudom gotovo 10 do 20 kron na dan sa saslusiti, pošljite v pismu sa pojasnilo znamko sa 10 vinarjev in svoj natančen naslov na

Jos'p Batič, Ilirska Bistrica 28
(Kranjsko).

Ivan Bednarik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v GORICI

ulica della Croce šte. 6.

Ugodna nakupna prilika.

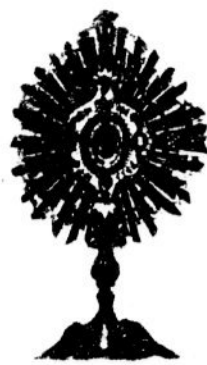
1 parcela zemljišča blizu Franc Jožefovega tekališča v Gorici pripravna za zidanje hiše, je na prodaj in po ceni. Lega lepa. Več se izve v našem upravnistvu.

JOSIP BONANNI

naslednik T. Slabanja

srebrar in zlatar v Gorici ulica Morelli 12
odlikovan z zlato svetinjo

se priporoča vsem čč. cerkvenim oskrbnistvom za vsakovrstna izgotovila cerkvenega orodja. Plačuje se tudi na obroke. Konkurenca v cenah izključena. Cenike gratis franko na dom.

ORIGINAL VICTORIA

Kupujte samo dvokolesa „ALTENA“, francoske vrste, ki so najtrpežnejši in na boljši bodisi za navadno rabo ali za dirke

givalni stroji Origin „Victoria“ so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šitkanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen. Puške, samokrese, slamo-reznice in vse v to stoko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Reševani & Cuk,
GORICA — Stolni trg št. 9.